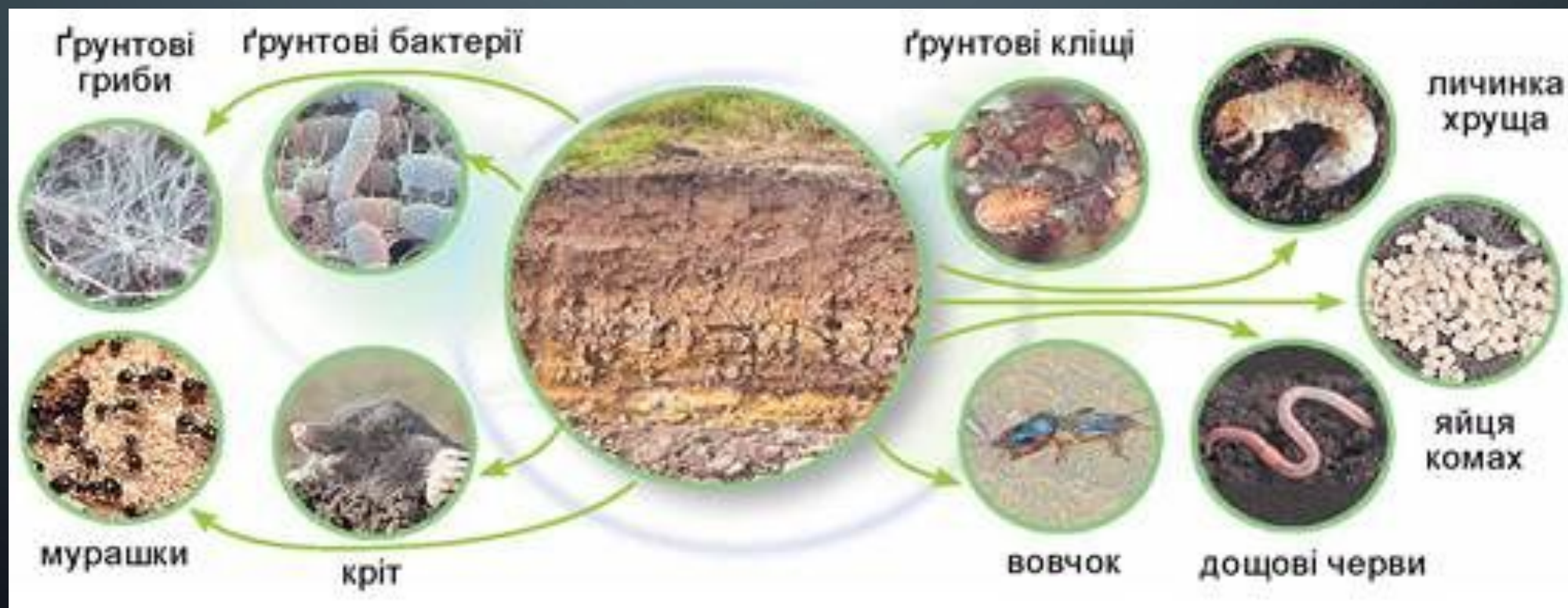

АНТРОПІЧНИЙ ВПЛИВ НА ҐРУНТИ

Екологічні функції ґрунтів

Середовище
існування

Регуляція
хімічного складу
повітря

Регуляція водного
балансу біосфери

Чинник
біопродуктивності
екосистем

Джерело
поживних
речовин

Мінералізація
решток

Очищення вод

Вплив на клімат

Вивітрювання
гірських порід

ЗАБРУДНЕННЯ ҐРУНТІВ - надходження фізичних агентів, хімічних речовин й організмів, що змінюють властивості ґрунтів і порушують їхні функції

Основні забруднювачі ґрунтів

Пестициди - отрутохімікати для боротьби з бур'янами (гербіциди), комахами (інсектициди), кліщами (акароциди), грибами (фунгіциди), для скидання листя перед збиранням врожаю (дефоліанти)

Мінеральні добрива, що їх вносять для компенсації біогенних елементів (здебільшого N, K, P)

Сполуки важких металів (переважно Pb, Cd, Sn, Hg)

Компоненти газодимових викидів (діоксини, феноли)

Нафта і нафтопродукти (бензин, мастильні матеріали)

Радіонукліди

Види забруднень ґрунтів

Хімічне (порушення біогеохімічного кругообігу азоту й нітрогенне забруднення ґрунтів)

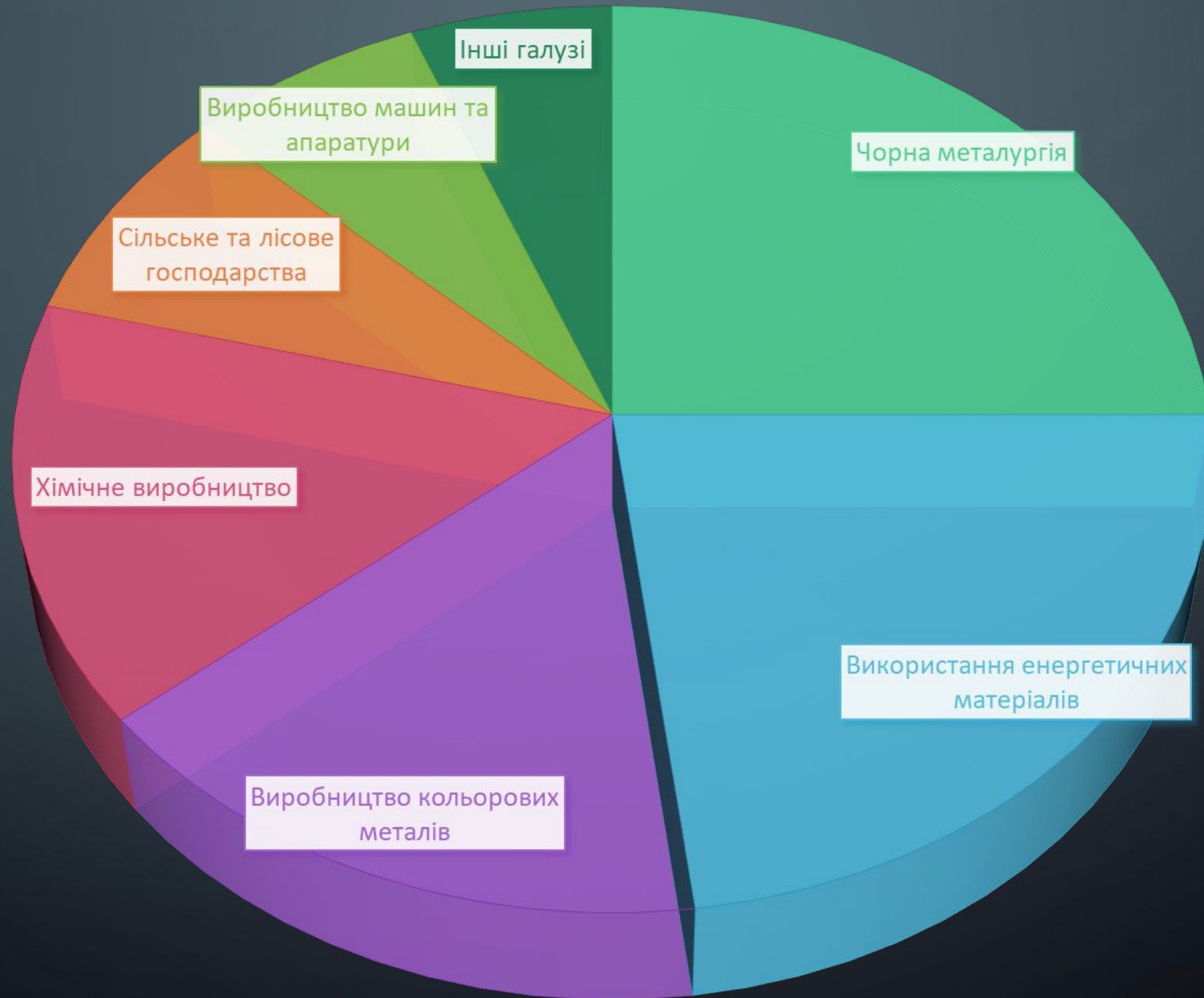
Біологічне: пов'язане із накопиченням (бактеріальні добрива), масовим розмноженням (хвороботворні бактерії, збудники мікозів, личинки комах-шкідників), розвитком (стадії гельмінтів), появою нових мікроорганізмів, порушенням складу біоти редуцентів

Механічне: залишки будівельних матеріалів, азбесту, битого скла, кераміки

ДЖЕРЕЛА ЗАБРУДНЕННЯ ҐРУНТІВ

Основні проблеми, що є наслідками забруднення ґрунтів

Назва	Сутність	Причини
Деградація ґрунтів	<i>Зменшенням вмісту гумусу і зниженням родючості</i>	<i>Неправильне землекористування, забруднення відходами</i>
Ерозія ґрунтів	<i>Руйнування і знесення верхніх, найбільш родючих горизонтів ґрунту</i>	<i>Дія вітру, потоки води, перевипасання, зрошення, оранка</i>
Засолення ґрунтів	<i>Накопичення в ґрунтах легкорозчинних солей (хлоридів, сульфатів і карбонатів)</i>	<i>Зрошення, осушення,</i>
Радіоактивне забруднення	<i>Гальмування росту рослин, зниження врожайності, загибель рослин</i>	<i>Потрапляння й накопичення в ґрунті радіонуклідів (Цезій-137, Стронцій-90, Калій-40) у концентраціях, що є вищими від фонових</i>
Забруднення металами	<i>Зниження рН, зменшення кількості корисних бактерій, збільшення кількості хвороботворних грибів, зменшення кількості корисних ґрунтових комах, черв'яків</i>	<i>Потрапляння й накопичення в ґрунті металів у концентраціях, що є вищими від фонових</i>

Охорона ґрунтів - система правових, організаційних, технологічних та інших заходів, спрямованих на збереження й відтворення родючості та цілісності ґрунтів, їх захист від деградації, ведення сільськогосподарського виробництва з дотриманням ґрунтозахисних технологій та забезпеченням екологічної безпеки довкілля

Основні заходи охорони ґрунтів

Законодавчі правові: нормативи якості ґрунтів, нормативи допустимих впливів на ґрунти тощо

Організаційні: полезахисні смуги, насадження навколо ставків, водозатримувальні вали, залуження багаторічними травами, скріплення коренями рослин

Соціальні: екологічне виховання, регульований продаж добрив

Економічні: формування культурного агроландшафту, дотримання сівозмін, прогресивні форми обробітку землі, впровадження органічного (біологічного) землеробства без застосування отрутохімікатів і неякісних мінеральних добрив